

SENÁT

PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY

9. funkční období

303

Návrh senátního návrhu zákona senátorů Radko Martínka, Martina Tesaříka, Stanislava Juránka, Miloše Malého a dalších senátorů, kterým se mění zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

2014

Parlament České republiky

Senát

9. funkční období

2014

**N á v r h
senátního návrhu zákona**

**senátorů Radko Martíňka, Martina Tesaříka, Stanislava
Juránka, Miloše Malého, Zdeňka Škromacha, Františka
Bublana, Milady Emmerové, Marty Bayerové, Hassana
Meziana, Jana Horníka, Miroslava Nenutila, Evy Sykové,
Hany Doupovcové, Lubomíra France, Jaroslava Doubravy,
Zdeňka Besty, a Miluše Horské,**

**kterým se mění zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích,
ve znění pozdějších předpisů**

NÁVRH SENÁTNÍHO NÁVRHU ZÁKONA

ZÁKON

ze dne 2014,

kterým se mění zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění zákona č. 184/1991 Sb., zákona č. 338/1992 Sb., zákona č. 48/1994 Sb., zákona č. 305/1997 Sb., zákona č. 149/1998 Sb., zákona č. 185/2001 Sb., zákona č. 274/2001 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 229/2003 Sb., zákona č. 270/2007 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 348/2009 Sb., zákona č. 183/2010 Sb., zákona č. 30/2011 Sb., zákona č. 300/2011 Sb., zákona č. 329/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 142/2012 Sb. a zákona č. 174/2012 Sb., se mění takto:

1. V § 10b se za odstavec 2 vkládají nové odstavce 3 až 5, které znějí:

„(3) Od poplatku je osvobozena fyzická osoba, která je na základě rozhodnutí soudu umístěna v zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy anebo v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc.

(4) Od poplatku je osvobozena fyzická osoba žijící v domově pro osoby se zdravotním postižením, domově pro seniory, domově se zvláštním režimem a chráněném bydlení.

(5) V případě vzniku nároku na osvobození v průběhu kalendářního roku se použije ustanovení § 10b odst. 8 obdobně.“.

Dosavadní odstavce 3 až 5 se označují jako odstavce 6 až 8.

2. § 12 zní:

„§ 12

(1) Je-li poplatník v době vzniku povinnosti zaplatit poplatek nezletilý, odpovídají za zaplacení poplatku zákonní zástupci nezletilého poplatníka společně a nerozdílně; zákonný zástupce má v takovém případě procesní postavení poplatníka.

(2) Nezaplatí-li zákonní zástupci poplatků za nezletilého poplatníka, vyměří obecní úřad poplatek jednomu z nich. Poplatek vzniklý v době nezletilosti poplatníka nelze tomuto poplatníkovi vyměřit ani po dosažení zletilosti.

(3) Je-li poplatník v době vzniku povinnosti zaplatit poplatek omezen ve své svéprávnosti a byl-li mu jmenován opatrovník pro správu jmění, odpovídá za zaplacení poplatku tento opatrovník; opatrovník pro správu jmění má v takovém případě procesní postavení poplatníka.“.

3. V § 14a se za odstavce 2 vkládá nový odstavce 3, který zní:

„(3) Vznik nároku na osvobození je poplatník povinen ohlásit písemně obecnímu úřadu, a to ve lhůtě do 15 dnů ode dne, kdy nastala skutečnost zakládající nárok na osvobození.“.

Dosavadní odstavce 3 se označuje jako odstavce 4.

4. Za § 16 se vkládají nové § 16a a §16b, které znějí:

„§ 16a

Pořádkovou pokutu za nesplnění ohlašovací povinnosti poplatníka nebo plátce poplatku lze uložit bez výzvy obecního úřadu k jejímu splnění.

§ 16b

(1) Obecní úřad může z moci úřední poplatek zcela nebo částečně prominout při mimořádných, zejména živelných, událostech.

(2) Rozhodnutím podle odstavce 1 se promíjí poplatek všem subjektům, jichž se důvod prominutí týká, a to ode dne právní moci tohoto rozhodnutí.

(3) Rozhodnutí oznamuje obecní úřad vyvěšením na své úřední desce a zároveň ho zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup.“.

Čl. II

Přechodné ustanovení

Pro poplatkové povinnosti u místních poplatků, jakož i pro práva a povinnosti s nimi související, vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se použije zákon č. 565/1990 Sb. a obecně závazné vyhlášky vydané na základě jeho zmocnění, ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

Čl. III

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2015.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

I. OBECNÁ ČÁST

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA K HODNOCENÍ DOPADŮ REGULACE PODLE OBECNÝCH ZÁSAD

1. NÁZEV

Zákon, kterým se mění zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

2. IDENTIFIKACE PROBLÉMU

Návrh zákona je předkládán z důvodu nutnosti jeho úprav spočívajících v oblasti hmotně-právní i procesně-právní. V oblasti hmotně právní úpravy se navrhuje rozšíření okruhu osvobozených subjektů u poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů. V osvobozených případech je vedle sociálního aspektu nutné vzít v úvahu i skutečnost, že osoby pobývající v daných zařízeních se po dobu pobytu v nich prokazatelně nezdržují v místě trvalého pobytu, kde jsou dle stávající úpravy nuceny platit předmětný poplatek a tuto skutečnost obce mnohdy nezohledňují ve stanoveném osvobození nebo úlevách od poplatku. Kromě toho výdaje spojené s nakládáním s komunálním odpadem hradí za tyto osoby příslušné zařízení, v jehož péči se nacházejí.

Navrhovaná úprava dále řeší naléhavé problémy související s nezletilými dětmi, které dlužné poplatky z doby jejich nezletilosti zatěžují v jejich dospělém životě, neboť rodiče za ně místní poplatky neplatily a nezletilci většinou neměli prostředky k jejich zaplacení.

Kromě výše uvedených problémů v oblasti hmotně právních úprav zákona o místních poplatcích jsou identifikovány také problémy v procesně právní oblasti. V této oblasti řeší nová úprava možnost sankcionovat neplnění ohlašovací povinnosti. Poplatkové subjekty nemají v oblasti místních poplatků povinnost daňového tvrzení ve smyslu daňového řádu, ale jsou povinny splnit zákonem o místních poplatcích stanovenou ohlašovací povinnost a oznámit veškeré údaje, popř. jejich změny spojené se vznikem nebo zánikem jejich poplatkové povinnosti. Stanovení těchto povinností je v praxi neúčinné, neboť zákon postrádá sankci za jejich nesplnění. Dále navrhovatelé vrací do zákona ustanovení o možnosti obce prominout místní poplatek.

3. ZHODNOCENÍ PLATNÉHO PRÁVNÍHO STAVU

Místní poplatky jsou upraveny zákonem č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, na jehož základě je obcím umožněno získávat vlastní finanční prostředky plynoucí do jejich rozpočtů a dle svého uvážení ovlivňovat v zákonných mezích jejich výši. Pouze na základě tohoto zákona a v jeho mezích mohou obce vydávat obecně závazné vyhlášky, kterými zavedou na svém území místní poplatky, stanoví jejich výši a upraví další podrobnosti jejich vybírání. Přes skutečnost, že místní poplatky netvoří velkou část příjmů obecních rozpočtů, patří obecně závazné vyhlášky o místních poplatcích k nejčastěji vydávaným právním předpisům obcí.

Zákon o místních poplatcích stanoví jednotlivé druhy místních poplatků, které mohou být v obci zavedeny v taxativním výčtu. Poplatky mají fakultativní povahu a povinnými se stávají až jejich zavedením obecně závaznou vyhláškou obce. Z této skutečnosti je zřejmé, že pouze obci přísluší rozhodnout, které poplatky na svém území zavede. Současně zákon stanoví některé podrobnosti týkající se správy místních poplatků, u ostatních postupů při řízení o poplatcích se subsidiárně použije daňový řád.

Oprávnění stanovit místní poplatky je ve výlučné působnosti členských států Evropské unie. Na předkládaný návrh zákona se vztahuje Evropská charta místní správy. Tato mezinárodní úmluva byla přijata v rámci Rady Evropy dne 15. října 1985 ve Štrasburku a jménem České republiky byla podepsána dne 28. května 1998, aby byla následně publikována ve Sbírce zákonů pod č. 181/1999 Sb. a vstoupila v platnost pro ČR dne 1. září 1999. Ústavní soud publikoval, že Evropská charta místní samosprávy není pouhou deklarací, ale je skutečnou mezinárodní smlouvou, která váže své smluvní strany. Ve smyslu této mezinárodní úmluvy mají místní společenství v rámci hospodářské politiky státu právo na přiměřené vlastní finanční zdroje, se kterými mohou v rámci svých pravomocí volně nakládat, alespoň část finančních zdrojů má pocházet z místních daní a poplatků, jejichž sazbu mohou místní společenství v mezích zákona stanovit. Finanční systémy, na nichž se zakládají zdroje, které jsou místním společenstvím k dispozici, musí být natolik různorodé a pružné, aby umožňovaly, že tyto zdroje budou, pokud možno, stále odpovídat skutečnému vývoji nákladů na plnění úkolů, které místní společenství mají.

4. IDENTIFIKACE DOTČENÝCH SUBJEKTŮ

Dle hodnocení dopadů navrhovaného zákona lze konstatovat, že dotčenými subjekty jsou:

- fyzické a právnické osoby v postavení poplatníka nebo plátce místních poplatků
- orgány územních samosprávných celků

Dopady na tyto subjekty vyplývají z jednotlivých variant úprav zákona.

5. POPIS CÍLOVÉHO STAVU

Budoucí úpravy spočívající v řešení identifikovaných problémů by měly vést k:

- osvobození některých subjektů od poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů z důvodu sociálního aspektu a případné změny pobytu;
- zákazu vyměřit nezletilcům po dosažení jejich zletilosti poplatky vzniklé v době jejich nezletilosti,
- stanovení sankce za nesplnění ohlašovací povinnosti a povinnosti oznámit její změny,

- zakotvení institutu ohlašovací povinnosti,
- stanovení pravomoci obecním úřadům, jako správcům místních poplatků, zcela nebo částečně prominout místní poplatek.

Navržené úpravy povedou k zapracování poznatků vycházejících z aplikační praxe při realizaci tohoto zákona a odstranění tvrdostí ve vztahu k určitým subjektům.

Navrhovaná úprava přistupuje stejně k právům a povinnostem mužů a žen.

6. ZDŮVODNĚNÍ POTŘEBY KONAT

V případě ponechání současného stavu bude i nadále přetrvávat „tvrdost“ zákona ve vztahu k určitým skupinám poplatníků. Nebudou vyřešeny naléhavé problémy související s nezletilými dětmi, které dlužné poplatky z doby jejich nezletilosti zatěžují v jejich dospělém životě. Dále obecní úřady nebudou disponovat sankcí, která by vedla k řádnému plnění ohlašovací povinnosti ze strany poplatníků a plátců místních poplatků a v důsledku toho budou nuceny ve vyšší míře i nadále přistupovat k finančně a administrativně náročnému řízení. Bude zachována absence jednoduché úpravy dávající obcím možnost rozhodnout o prominutí poplatku a reagovat na mimořádné a složité životní situace některých skupin poplatníků.

7. KONZULTACE

Vzhledem k tomu, že návrh zákona přebírá mnohé pasáže návrhu zákona předkládaného vládou v roce 2013, byly už dříve provedeny podrobné konzultace ze strany Ministerstva financí, jak lze dohledat v původním návrhu zamítnutém Senátem dne 21.8.2013.

Cílem konzultace bylo především získat od konzultantů zkušenosti z praxe, návrhy nových možností řešení, zjistit možná úskalí a problémy, se kterými by se mohlo navrhované řešení setkat.

Jako konzultanti byly při přípravě tohoto návrhu ještě osloveni Ministerstvo financí ČR a Svaz měst a obcí ČR.

8. CELKOVÉ VYHODNOCENÍ DOPADŮ NAVRHOVANÉ PRÁVNÍ ÚPRAVY

Kvantitativní hodnocení dopadů a přínosů návrhů změn lze u zákona o místních poplatcích provést v rozsahu obvyklém u ostatních právních předpisů pouze na základě odhadu vycházejících z údajů, které jsou k dispozici. Místní poplatky jsou pro poplatkové subjekty povinnými až po jejich zavedení na území obce obecně závaznou vyhláškou, přičemž o zavedení jednotlivých druhů poplatků, jejich výši, rozsahu osvobození nebo úlev (tj. o konečném výnosu) rozhoduje zastupitelstvo obce. Přesné vyčíslení tohoto dopadu lze provést

s určitými obtížemi mimo jiné i s ohledem na skutečnost, že neexistují žádné statistické údaje o počtu dotčených osob, obce mají pravomoc určité okruhy poplatkových subjektů od zpoplatnění osvobodit nebo jim poskytnout úlevu, a sazbu poplatku stanovit podle své úvahy, a to do výše zákonem stanovené sazby. Je řada obcí, které některé místní poplatky nezavedou, přičemž se nemusí jednat pouze o obce s malým počtem obyvatel. Jednání obcí v tomto směru nelze předjímat. Zájem obcí zavést na svém území místní poplatky lze vyvodit pouze ze statistiky vedené Ministerstvem vnitra, které je dozorovým orgánem nad zákonností právních předpisů obcí. Obce mají povinnost, podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) ve smyslu ustanovení § 12 odst. 6, zasílat Ministerstvu vnitra všechny své právní předpisy.

Nicméně se tak vždy neděje, neboť zákon za porušení této povinnosti nestanoví žádnou sankci. Z těchto důvodů nelze považovat uvedená data za úplná. V České republice je cca 6 250 obcí. V roce 2011 registrovalo Ministerstvo vnitra 6 809 obecně závazných vyhlášek, které souvisejí se zavedením místních poplatků. Uvedený údaj může působit zkresleně z tohoto důvodu, že jsou obce, které jednotlivé místní poplatky zavádí samostatnými obecně závaznými vyhláškami a naopak, obce s menším počtem obyvatel využívají možnosti všechny místní poplatky zavést jedním právním předpisem.

Návrh zákona zohledňuje dřívější návrh Ministerstva práce a sociálních věcí, aby do zákona o místních poplatcích bylo nově zařazeno osvobození, a to pro fyzické osoby, které jsou na základě rozhodnutí soudu umístěny v zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy anebo v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc. Osvobození od poplatku za provoz systému nakládání s komunálním odpadem by se mělo přímo ze zákona vztahovat na fyzické osoby, které sice mají v obci trvalý pobyt nebo pobývají na území České republiky v souladu se zákonem o pobytu cizinců, avšak rozhodnutím soudu byly umístěny do péče ústavního zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy (diagnostické ústavy, dětské domovy, dětské domovy se školou, výchovné ústavy, kojenecké ústavy, dětská centra, dětské domovy pro děti do 3 let, domovy pro osoby se zdravotním postižením) nebo do péče zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc. Jedná se zejména o nezletilé děti, ale může jít rovněž o zletilé fyzické osoby, u kterých soud rozhodl o prodloužení doby trvání ústavní výchovy nebo ochranné výchovy do 19 let věku.

Z diskusí a předkládaných návrhů vyplynulo, aby od poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů byly osvobozeny osoby umístěné v domově pro osoby se zdravotním postižením, domově pro seniory, domově se zvláštním režimem a chráněném bydlení;

V osvobozených případech lze považovat za neodůvodněné, aby pro fyzické osoby pobývající v příslušném zařízení platila poplatková povinnost, jestliže výdaje spojené s nakládáním s komunálním odpadem hradí za tyto osoby příslušné zařízení, v jehož péči se nacházejí. Kromě toho je třeba vzít v úvahu, že osoby pobývající v daných zařízeních se po dobu pobytu v nich prokazatelně nezdržují v místě trvalého pobytu, kde jsou dle stávající úpravy nuceny platit předmětný poplatek. Lze předpokládat, že navržené osvobození stanovené zákonem nebude mít výrazný dopad do rozpočtu obcí, neboť uvedená zařízení platí za komunální odpad úhradu podle zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech.

9. IMPLEMENTACE

Za implementaci budou, vedle Ministerstva financí, odpovědné příslušné územní samosprávné celky podle jejich příslušnosti k výkonu správy místních poplatků.

10. PŘEZKUM ÚČINNOSTI

Vyhodnocení účinnosti právního předpisu bude provedeno Ministerstvem financí ve spolupráci se stávajícími dotčenými subjekty, a to následně v období tří let.

11. ZHODNOCENÍ SOULADU NAVRHOVANÉ PRÁVNÍ ÚPRAVY S ÚSTAVNÍM POŘÁDKEM

V čl. 8 Ústavy České republiky se zaručuje samospráva územních samosprávných celků.

V čl. 79 odst. 3 Ústavy České republiky je řečeno, že orgány územní samosprávy mohou na základě a v mezích zákona vydávat právní předpisy, jsou-li k tomu zákonem zmocněny.

V čl. 99 Ústavy České republiky je řečeno, že Česká republika se člení na obce, které jsou základními územními samosprávnými celky, a kraje, které jsou vyššími územními samosprávnými celky.

V čl. 100 Ústavy České republiky je řečeno, že územní samosprávné celky jsou územními společenstvími občanů, která mají právo na samosprávu.

V čl. 101 Ústavy České republiky je řečeno, že obec a vyšší územní samosprávný celek jsou samostatně spravovány zastupitelstvem, jsou veřejnoprávními korporacemi, které mohou mít vlastní majetek a hospodaří podle vlastního rozpočtu.

V čl. 104 Ústavy České republiky je řečeno, že působnost zastupitelstev může být stanovena jen zákonem. Zastupitelstvo obce rozhoduje ve věcech samosprávy, pokud nejsou zákonem svěřeny zastupitelstvu vyššího územního samosprávného celku. Zastupitelstva mohou v mezích své působnosti vydávat obecně závazné vyhlášky.

V čl. 105 Ústavy České republiky je řečeno, že výkon státní správy lze svěřit orgánům samosprávy jen tehdy, stanoví-li to zákon.

V čl. 11 odst. 5 Listiny práv a svobod je řečeno, že daně a poplatky lze ukládat jen na základě zákona.

Předložený návrh zákona je zpracován v souladu s výše uvedenými ustanoveními Ústavy České republiky a není s nimi v rozporu. Úprava místních poplatků není předmětem úpravy žádné mezinárodní smlouvy.

12. ZHODNOCENÍ SOULADU NAVRHOVANÉ PRÁVNÍ ÚPRAVY S MEZINÁRODNÍMI SMLOUVAMI, JIMIŽ JE ČESKÁ REPUBLIKA VÁZÁNA A JEJÍ SLUČITELNOST S PRÁVNÍMI PŘEDPISY EVROPSKÉ UNIE

Navrhované řešení je plně v souladu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, a je plně slučitelné s právem EU.

Oprávnění stanovit místní poplatky je ve výlučné působnosti členských států, v širších souvislostech se však na předkládaný návrh zákona vztahují některé akty práva EU. Novela zákona o místních poplatcích mimo jiné navrhuje zvýšení sazby poplatku za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst, a to za účelem snížení počtu vozidel vjíždějících do klidové zóny obce. V tomto ohledu se návrhu v širších souvislostech dotýká směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/81/ES z 23. října 2001 o národních emisních stropcích pro některé znečišťující látky, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/50/ES ze dne 21. května 2008 o kvalitě vnějšího ovzduší a čistším ovzduší pro Evropu, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/55/ES ze dne 28. září 2005 o sblížení právních předpisů členských států týkajících se opatření proti emisím plyných znečišťujících látek a znečišťujících částic ze vznětových motorů vozidel a emisím plyných znečišťujících látek ze zážehových motorů vozidel poháněných zemním plynem nebo zkapalněným ropným plynem, a směrnice Komise 2005/78/ES ze dne 14. listopadu 2005, kterou se provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/55/ES.

V širších souvislostech se návrhu dotýká i směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů, zejména pak čl. 6, který stanoví způsob zpracování osobních údajů.

II. ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K bodu 1 (§ 10b odst. 3 až 6)

U poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů se nově stanoví osvobození pro osoby umístěné na základě rozhodnutí soudu v zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy anebo v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc. Navrhované osvobození se bude vztahovat jednak na nezletilé fyzické osoby, u kterých soud rozhodl o jejich svěření do náhradní péče určeného zařízení, jednak také na zletilé fyzické osoby mladší 19 let, u kterých soud před dosažením zletilosti rozhodl o prodloužení trvání ústavní výchovy nebo ochranné výchovy až do 19 let věku. Pojem „zařízení pro výkon ústavní výchovy“ je souhrnné označení pro všechny typy ústavních zařízení, ve kterých může být vykonávána ústavní výchova, tj. zahrnuje zdravotnická zařízení pro výkon ústavní výchovy (kojenecké ústavy, dětská centra, dětské domovy pro děti do 3 let věku), školská zařízení pro výkon ústavní výchovy (dětské domovy, dětské domovy se školou, diagnostické ústavy) a zařízení sociálních služeb (domovy pro osoby se zdravotním postižením). Zařízením pro výkon ochranné výchovy se rozumí školská zařízení určená pro výkon ochranné výchovy (výchovné ústavy, dětské domovy se školou, diagnostické ústavy). Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc jsou zařízení sociálně-právní ochrany dětí zřizovaná a provozovaná podle § 42 a násl. zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí.

Dále se u poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů nově stanoví osvobození pro osoby žijící ve vyjmenovaných typech zařízení sociálních služeb podle § 34 zákona č. 108/2006 o sociálních službách. Z konzultací vyplynulo, že jako potřebné se jeví osvobození osob žijících v zařízeních uvedených v § 34 pod písm. d), e), e), g), tj. v domově pro osoby se zdravotním postižením, domově pro seniory, domově se zvláštním režimem a chráněném bydlení.

Ve všech osvobozených případech lze považovat za neodůvodněné, aby pro fyzické osoby pobývající v příslušném zařízení platila poplatková povinnost, jestliže výdaje spojené s nakládáním s komunálním odpadem hradí za tyto osoby příslušné zařízení, v jehož péči se nacházejí. Kromě toho je třeba vzít v úvahu sociální aspekt a dále skutečnost, že osoby pobývající v daných zařízeních se po dobu pobytu v nich prokazatelně nezdržují v místě trvalého pobytu, kde jsou dle stávající úpravy nuceny platit předmětný poplatek a tuto skutečnost obce mnohdy nezohledňují ve stanoveném osvobození nebo úlevách od poplatku. Lze předpokládat, že navržené osvobození stanovené zákonem nebude mít výrazný dopad do rozpočtu obcí, neboť uvedená zařízení platí za komunální odpad úhradu podle zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech.

Úprava navrhovaná v novém odstavci 6 řeší otázku, k jakému okamžiku je osoba od poplatku osvobozena. Vzhledem k tomu, že nárok na osvobození nevzniká běžně k 1.1. daného roku, ale v průběhu celého roku, bylo nutné vyřešit, za jaké období nárok na osvobození vznikne. Za nejvhodnější variantu spojenou s jasným způsobem kalkulace je považováno využití stávající dikce § 10b odst. 5 zákona o místních poplatcích.

K bodu 2 (§ 12 odst. 1 až 3)

Navrhovaná úprava řeší naléhavé problémy související s nezletilými dětmi, za něž rodiče neplatí místní poplatky a které většinou nemají prostředky k placení poplatků. Dlužný poplatek je následně zatěžuje v jejich dospělém životě. Vzhledem k tomu, že se jedná nejčastěji o případy dětí z problémových rodin doporučují navrhovatelé zakotvit do zákona (i) odpovědnost pouze zákonných zástupců za placení poplatku a (ii) zákaz vyměřit nezletilcům po dosažení jejich zletilosti poplatky vzniklé v době jejich nezletilosti.

Nový odstavec 3 řeší otázku, kdo je odpovědný za zaplacení poplatku osoby omezené ve své svéprávnosti.

K bodu 3 (§ 14a odst. 3)

Vzhledem k začlenění nových osvobození je nutné začlenit do zákona institut ohlašovací povinnosti. Důraz na ohlašovací povinnost je kladen zejména s ohledem na skutečnost, že pokud nebudou relevantní informace poskytnuty, budou orgány obce nuceny vydat platební výměr a případně vymáhat daný poplatek.

K bodu 4 (§ 16a a 16b)

V navrhovaném ustanovení § 16a je upravena možnost ukládání pořádkové pokuty za nesplnění ohlašovací povinnosti, tj. povinnosti ohlásit ve stanovené lhůtě skutečnosti rozhodné pro stanovení výše poplatkové povinnosti a další údaje podle § 14a, jakož i jejich změny. Pořádkovou pokutu podle navrhovaného ustanovení lze uložit bez výzvy správce poplatku k jejímu splnění. Jedná se o speciální ustanovení k § 247 daňového řádu, podle něhož lze vynutit plnění ohlašovací povinnosti pomocí pořádkové pokuty teprve po předchozí výzvě správce poplatku. Neplnění ohlašovací povinnosti vyvolává zbytečné zvýšené náklady spojené s vyměřovacím řízením vzhledem k tomu, že obecní úřad nedisponuje aktuálními informacemi pro správné vyměření poplatku.

V navrhovaném ustanovení § 16b se zařazuje do zákona o místních poplatcích zmocnění pro obecní úřady zcela nebo zčásti prominout místní poplatek. Návrh předpokládá možnost prominutí poplatku pouze při mimořádných, zejména živelních, událostech. Uvedená mimořádnost události nemusí vždy vycházet pouze z ohrožení přírodními nepříznivými vlivy, ale i z jiné mimořádnosti způsobující ztíženou sociální nebo životní situaci obyvatel obce popř. celého regionu. Cílem navrhovaného řešení je dát obecním úřadům možnost operativním a administrativně nenáročným způsobem řešit naléhavé situace v jejich obci a zohlednit individuální okolnosti. Promíjení poplatku z moci úřední nevylučuje možnost podání podnětu k prominutí poplatku, možnost promíjení na žádost však návrh ustanovení nepřipouští s ohledem na administrativní náročnost a složitost takové varianty. Navržené ustanovení nedává možnost promíjet samostatně příslušenství poplatku. Příslušenství místního poplatku, tj. navýšení podle současného ustanovení § 11 odst. 3, je sankcí, která je zcela na uvážení obecního úřadu. Jeví se proto nelogické a nevhodné, aby bylo možné navýšení poplatku promíjet.

K přechodnému ustanovení

Přechodným ustanovením je řešena účinnost dosavadní a nové právní úpravy. Pro poplatkové povinnosti a práva s nimi související, vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona platí

dosavadní právní předpisy, tj. použije se zákon o místních poplatcích a obecně závazné vyhlášky vydané na základě jeho zmocnění, ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto (navrhovaného) zákona.

K účinnosti

Navrhované nabytí účinnosti zákona dnem 1. ledna 2015 odpovídá délce trvání legislativního procesu.